

HALMASHAURI YA MANISPAA YA MUSOMA

SHERIA ZA SERIKALI ZA MITAA MAMLAKA ZA MANISPAA

(SURA NA. 288)

SHERIA NDOGO ZA UANZISHAJI WA MFUKO WA AFYA YA JAMII

(TIBA KWA KADI) ZA HALMASHAURI YA MANISPAA YA MUSOMA

ZIMETUNGWA CHINI YA KIFUNGU NA. 89

JANUARI, 2017

**SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA ZA MAMLAKA ZA MANISPAA
(SURA YA 288 R.E. 2002)**

SHERIA NDOGO

.....

(Zimetungwa chini ya Kifungu cha 89 Sura Na.288)

**SHERIA NDOGO YA (UANZISHAJI WA MFUKO WA AFYA YA JAMII
(TIBA KWA KADI) ZA HALMASHAURI YA MANISPAA YA MUSOMAZA MWAKA 2017**

1. Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (uanzishaji Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**) Halmashauri ya Manispaa ya Musoma za mwaka 2017. **Jina**

2. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote la Mamlaka ya Halmashauri ya Manispaa ya musoma . **Matumizi**

3. **Mchango**” maana yake ni mchango wa fedha wa hiari, utakaotolewa na wanachama wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**) **Tafsiri**

“**Mganga Mkuu wa Halmashauri ya Manispaa** maana yake ni Daktari ambaye ni Msimamizi Mkuu wa shughuli zote za huduma za Afya katika Halmashauri ya Manispaa ya Musoma .

“**Mwanachama**” maana yake ni mtu yeyote ambaye anachangia Huduma za Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**)

“**Malipo ya Huduma**” maana yake ni malipo yanayolipwa katika kituo cha kutolea Huduma za Afya kwa wasio wanachama wa Mfuko. (Papo kwa Papo)

“**Tiba kwa Kadi**” maana yake ni utaratibu wa kupata huduma za Afya kwa kutumia kadi Mijini.

“**Wizara**” maana yake ni Wizara yenye dhamana ya masuala ya Afya na Ustawi wa Jamii Jinsia Wazee na Watoto pamoja na TAMISEMI.

4. (1) Kutakuwa na Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**) ambao ni Mfuko wa hiari wenye lengo la kutoa huduma za Afya, ambapo mwanachama atakuwa akilipia huduma hizo na Serikali itatoa mchango wake wa fedha kama jazilio kwa mchango kutoka kwa mwanachama; (**Tele kwa Tele**) **Mfuko wa Afya ya Jamii
(TIBA KWA KADI)**

- (2) Matumizi ya fedha yatafanywa na kusimamiwa na Kamati za Afya kwa

mujibu wa Sheria Ndogo hizi.

5 Madhumuni ya Mfuko yatakuwa ni:-

**Madhumuni ya
Mfuko**

- (a) Kutafuta vyanzo vya fedha kutoka katika jamii kwa ajili ya kutoa huduma bora za Afya kwa wanachama;
- (b) Kutoa huduma bora za Afya zinazopatikana kwa kutumia mipango endelevu; na
- (c) Kuboresha huduma za Afya katika jamii kwa kugawanya madaraka na kuzipa nguvu jamii katika kufanya maamuzi na kuchangia katika masuala yanayohusu Afya zao.

6.

- (1) Kutakuwa na Mratibu wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**) wa Halmashauri ya Manispaa ambaye atateuliwa na Mkurugenzi wa Halmashauri ya Manispaa ya Musoma baada ya kupokea mapendekezo kutoka Timu ya Uendeshaji ya Halmashauri ya Manispaa
- (2) Majukumu ya Mratibu wa Mfuko wa Afya ya Jamii yatakuwa kama ifuatavyo:-

**Majukumu ya
Mratibu wa
Mfuko**

- a) Kufuatilia, kusimamia na kuratibu uendeshaji wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**) kwenye vituo vya kutolea Huduma za Afya ya Jamii.
- b) Kuwa kiungo kati ya Halmashauri ya Manispaa , Jamii na Wadau mbalimbali kwa ushirikiano na mhasibu wa Mfuko; na
- c) Kuandaa taarifa za Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**) za robo, na mwaka pamoja na majukumu mengine atakayopangiwa na Halmashauri ya Manispaa

7

- (1) Bodi itakuwa na wajumbe wafuatao:-
 - a) Wawakilishi 4 wa watumiaji Huduma za Afya, kati yao 2 ni lazima wawe ni wanawake;
 - b) Mwakilishi mmoja kutoka watoa Huduma za Afya binafsi bila faida;
 - c) Mwakilishi mmoja kutoka watoa Huduma za Afya binafsi kwa faida waliochaguliwa na Halmashauri ya Manispaa kutoka vituo vya kutolea huduma za Afya Binafsi kwa faida waliochaguliwa miongoni mwao;
 - d) Mwenyekiti wa Kamati ya Huduma za Uchumi, Afya na Elimu.

**Muundo wa
Bodi.**

- (2) Wataalamu ambao hawatapiga kura:-
- a). Mchumi wa Halmashauri ya Manispaa ya Musoma
 - b). Mganga Mkuu wa Halmashauri ya Manispaa ambaye atakuwa Katibu wa Bodi;
 - c) Mwakilishi mmoja kutoka Hospitali ya Halmashauri ya Manispaa endapo hakuna atatoka kwenye hospitali teule; na
 - d) Mwakilishi mmoja kutoka Timu ya Uendeshaji wa Huduma za Afya ya Mkoa.
 - e) Mwenyekiti wa Bodi atachaguliwa na Wajumbe kutoka miongoni mwa Wajumbe waliotajwa katika (1) (a) – (c) hapo juu.

8. Mjumbe wa Bodi atakuwa na sifa zifuatazo:-

**Sifa za
Wajumbe wa
Bodi.**

- (a) Awe Raia wa Tanzania, sharti hili halitawahusu wajumbe kutoka mashirika yasiyo ya kiserikali.
- (b) Awe na umri usiopungua miaka ishirini na moja na kuendelea;
- (c) Awe amehitimu Elimu ya Sekondari na kuendelea;
- (d) Awe na uzoefu na amewahi kuonyesha uwezo wake wa kuongoza katika shughuli za huduma ya jamii;
- (e) Awe na akili timamu;
- (f) Asiwe amewahi kutiwa hatiani kwa kosa lolote la jinai ndani ya miaka mitano (5) iliyopita;
- (g) Asiwe na wadhifa wowote wa kisiasa kupitia chama chochote cha siasa;
- (h) Awe mwanachama hai wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA);
- (i) Mjumbe wa kuchaguliwa awe Mkazi wa Halmashauri; na
- (j) Isipokuwa wajumbe watakaoingia kwa nyadhifa zao, Wajumbe wanatakiwa kuwa na sifa zilizoainishwa katika kifungu (a) mpaka (b) hapo juu.

9. (1) Ili kufanikisha malengo yake makuu, Bodi itakuwa na kazi zifuatazo:-

**Majukumu na
Kazi za Bodi.**

Itasimamia masuala na shughuli zote zinazohusu Mfuko wa Afya ya Jamii

Tiba

- (a) kwa Kadi (**TIKA**);
 - (b) Kusimamia Huduma za Afya katika Halmashauri ya Manispaa
 - (c) kushauriana na Timu ya Uendeshaji ya Huduma za Afya ya Halmashauri ya Manispaa na kuhakikisha kuwa Huduma ya Afya ni bora na ya kitaalamu;
 - (d) Kukusanya na kusimamia mapato ya Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**);
 - (e) Kupendekeza kwa Halmashauri ya Manispaa watu wanaostahili kusamehewa kutoa mchango kwenye Mfuko;
 - (f) Kuweka malengo ya Mfuko;
 - (g) Kupitia ripoti na taarifa kutoka Kamati ya Afya ya Kata au chanzo kingine chochote;
 - (h) Kuratibu makusanyo, matumizi na kudhibiti mapato; na
 - (i) Kushiriki kupanga Mipango ya Afya ya mwaka kwa ajili ya kuthibitishwa na Halmashauri ya Manispaa
- (2) Bodi katika kutekeleza majukumu yake, itapokea na kutekeleza maagizo ya Halmashauri ya Manispaa ya Musoma kwa mujibu wa Sheria, Kanuni na Taratibu.
10. (1) Mjumbe wa Bodi atakuwa madarakani kwa kipindi cha miaka mitatu kuanzia tarehe ya uzinduzi wa Bodi na anaweza kuchaguliwa tena kwa kipindi kingine cha miaka mitatu tu. **Muda wa kukaa Madarakani**
- (2) Endapo nafasi yoyote ya Mjumbe wa Bodi itaachwa wazi kwa sababu ya kifo, kujiuzulu au kwa sababu nyingine yoyote ile, Mjumbe mwingine atachaguliwa kujaza nafasi hiyo iliyoachwa wazi.
- (3) Bila ya kuathiri masharti ya kifungu kidogo cha (2), haitaruhusiwa kuchagua mjumbe mwingine iwapo kipindi kilichobaki ni chini ya miezi sita.
11. (1) Kutakuwepo na Akaunti Maalum au Akaunti nyingine itakayoteuliwa na Serikali itakayotumika na Halmashauri ya Manispaa ambayo fedha zote zitakazokusanywa kwa ajili ya Mfuko zitahifadhiwa na kutolewa. **Akaunti ya Mfuko**
- (2) Waidhinishaji kwenye hundi za Mfuko watakuwa kama ifuatavyo:-

- a. Mwenyekiti wa Bodi na Mjumbe mmoja wa Bodi ambao watakuwa Kundi “A”; na
- b. Katibu wa Bodi ambaye atakuwa ni Mganga Mkuu wa Halmashauri ya Manispaa na Mweka hazina wa Halmashauri ya Manispaa ambao watakuwa Kundi “B”
- (3) Kila baada ya miezi mitatu, Bodi itakuwa inapitia na kutoa taarifa ya Akaunti ya Mfuko na kuiwasilisha kwa Halmashauri ya Manispaa
- (4) Akaunti Maalumu itakaguliwa na Wakaguzi waliochaguliwa kwa mujibu wa Kanuni za Fedha za Serikali.
12. Fedha zitakazokusanywa na Mfuko zitatumika kwa madhumuni yafuatavyo:-
- (a) Masuala yanayohusiana na Afya yaliyotajwa katika mpango kabambe wa afya wa Halmashauri ya Manispaa na kuidhinishwa na Halmashauri ya Manispaa ya Musoma .
- (b) Suala au shughuli yoyote muhimu ya Afya itakavyoonekana inafaa na kama itaidhinishwa na Bodi.
- (c) Asilimia 20 ya Mapato ya Tele kwa Tele itabaki kwenye Akaunti Maalumu na Asilimia 80 itarudi kwenye vituo kwa ajili ya matumizi ya Kituo.
13. Vyanzo vya mapato ya Mfuko vitatokana na:-
- a) Fedha zote zitakazopokelewa kutokana na Michango ya Wanachama;
- b) Ruzuku kutoka kwenye Halmashauri ya Manispaa na Serikali Kuu;
- c) Wahisani mbalimbali toka ndani na nje ya Halmashauri ya Manispaa
- d) Michango ya watu binafsi wanaoishi ndani na nje ya Halmashauri ya Manispaa
- e) Ada za watumiaji Papo kwa Papo;
- f) Asilimia 5 ya mapato ya ndani yatakayotozwa na Halmashauri ya Manispaa kutoka vyanzo mbalimbali na kutengwa kwa ajili ya Mfuko;
- g) Mfuko wa Taifa wa Bima ya Afya; na
- h) Fedha zozote halali ambazo Mfuko unaweza kupata toka mahali pengine popote.
14. (1) Miezi miwili kabla ya kuanza kwa mwaka wa Fedha wa Serikali, Bodi itapitia mipango na Bajeti ya mwaka inayoonyesha kiwango kinachotarajiwa kupatikana na mgawanyo wa fedha kwa ajili ya utoaji huduma za Afya na maendeleo katika maeneo ya Halmashauri ya Manispaa
- (2) Bodi itapokea, itajadili, itachambua na kuidhinisha Mpango wa Afya na kuwasilishwa kwa Halmashauri ya Manispaa ya Musoma kwa ajili ya

Matumizi ya Fedha za Mfuko

Vyanzo vya Mapato

Mipango

kuidhinishwa kwa kupitia Kamati za Halmashauri ya Manispaa ya Musoma.

- (3) Bodi itatoa maoni ya Bajeti ya nyongeza kama kutakuwa na haja ya kufanya hivyo na kama mazingira yataruhusu.
- (4) Mipango ya Bajeti ya Mfuko itaandaliwa kulingana na utaratibu kama ilivyoainishwa katika vifungu vidogo vya (1) na (2) hapo juu, ambayo ni lazima iwasilishwe kwa Halmashauri ya Manispaa kwa ajili ya kuidhinishwa.
15. Usimamizi na Uendeshaji wa Mfuko utakuwa chini ya:- **Usimamizi wa Mfuko**
- (a) Halmashauri ya Manispaa kupitia Bodi ya Huduma za Afya ya Halmashauri ya Manispaa katika ngazi ya Manispaa.
- (b) Kamati ya Maendeleo ya Kata kupitia Kamati ya Afya ya Kata, katika ngazi ya Kata; na
- (c) Kamati ya Serikali ya Mtaa kupitia Kamati ya Huduma za Jamii, katika ngazi ya Mtaa.
16. Mwezi mmoja baada ya mwaka wa Fedha wa Serikali, Bodi itatakiwa kupokea na kupitia Taarifa ya Mapato na Matumizi ya Fedha na kuwasilisha kwa Halmashauri ya Manispaa **Taarifa ya Fedha**
17. Kutakuwa na Kamati ya Afya ya Kata. **Kamati ya Afya ya Kata Sura ya 409**
18. (1) Kamati ya Afya ya Kata itakuwa na Wajumbe wafuatao:- **Wajumbe wa Kamati ya Afya ya Kata**
- (a) Diwani anayewakilisha Kata husika;
- (b) Afisa Mtendaji wa Kata;
- (c) Mwalimu Mkuu mmoja kutoka kwenye Shule ya Msingi ambayo ipo kwenye Kata husika;
- (d) Wajumbe wawili watakaowakilisha jamii husika ambapo mmoja wao ni lazima awe Mwanamke;
- (e) Tabibu Mfawidhi au Tabibu Mfawidhi Msaidizi; wa kituo cha Afya au Zahanati, ambaye atakuwa Katibu wa Kamati;
- (f) Mjumbe mmoja atakayeteuliwa na Kamati ya maendeleo ya Kata kutokana na watu waliopendekezwa na Serikali za Mtaa zilizomo ndani ya eneo la Kata; na

- (g) Mjumbe mmoja atakayeteuliwa na Kamati ya Maendeleo ya Kata kutoka kwenye vyama vya kijamii kutoka kwenye Kata.
- (2) Mwenyekiti wa Kamati ya Afya ya Kata atachaguliwa kutoka miongoni mwa wajumbe.
- (4) Endapo Kamati ya Afya ya Kata itashindwa kutekeleza kazi zake, Bodi itatoa **ONYO** au kuivunja na Halmashauri itafanya utaratibu wa uchaguzi wa wajumbe wengine katika muda usiozidi miezi mitatu (3).
19. (1) Kamati ya Afya ya Kata itakuwa na majukumu yafuatayo:-
- (a) kuhamasisha na kuandaa jamii kujiunga na Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**);
- (b) Kuandaa orodha na kuratibu idadi ya Wanachama wa Mfuko wa Afya wa Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**);
- (c) Kusimamia ukusanyaji wa michango ya Mfuko;
- (d) Kuratibu viwango vya uchangiaji kwenye Huduma za Afya;
- (e) Kupitia Utendaji wa Mfuko wa Afya ya Jamii na kutoa mapendekezo na ufumbuzi kwa Halmashauri kupitia Bodi ya Afya;
- (f) Kuanzisha na kuratibu Mipango ya Afya ya Jamii; na
- (g) Kuendesha mikutano ya wanachama wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa kadi (**TIKA**) ndani ya Kata.
- (2) Kamati ya Afya ya Kata, itakaa kila baada ya miezi mitatu (3) na Katibu atatoa taarifa ya maandishi siku saba (7) kabla ya siku ya Kikao.

**Kazi na
Majukumu ya
Kamati ya
Afya ya Kata**

- 20 Kila mwanachama:-
- a) Atakuwa na haki ya kisheria kupata Huduma ya Afya aliyolipia kabla ya kuugua ndani ya eneo la Halmashauri ya Manispaa au eneo lingine lolote kwa kadri itakavyo kubaliwa,
- b) Atakuwa na haki ya kutoa mapendekezo kuhusu Huduma za Afya kupitia Kamati husika ambayo yatafanyiwa kazi na Bodi;
- c) Atashirikishwa kikamilifu katika uandaaji na utekelezaji wa Mpango wa upatikanaji wa Huduma za Afya katika eneo la Halmashauri ya Manispaa

**Utoaji wa
Huduma za
Afya.**

- 21 (a) Mtu yeyote atakayetaka kuwa mwanachama wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (**TIKA**) atapaswa kulipa kila mwaka mchango kiasi cha **shilingi za kitanzania elfu kumi (Tshs 10,000/-)** kwa kila Mtu mwenye umri zaidi ya miaka mitano (5);
- (b) Viwango hivi vinaweza kufanyiwa marekebisho na Halmashauri ya Manispaa wakati wowote iwapo itaonekana kuna umuhimu wa kufanya marekebisho hayo;
- 22 (a) Mtu yeyote atabaki kuwa mwanachama wa mfuko wa afya ya jamii kila atakapolipa ada yake ya mwaka ya uanachama; na
- (b) Kila mwaka unapoisha Uanachama wa mtu utafikia mwisho hadi pale atakapotimiza masharti ya kifungu (a) hapo juu.
- 23 (1) Mtu yeyote ambaye hatakuwa Mwanachama wa Mfuko huu atalipa malipo ya papo kwa papo kila atakapoenda kupata matibabu katika Kituo cha kutolea Huduma za Afya.
- (2) Malipo ya Papo kwa Papo yatalipwa kwa ajili ya huduma za matibabu zitakazotolewa na kituo kwa siku kama ifuatavyo:-
- (a) Shilingi za kitanzania elfu 5,000/= katika huduma za Afya zinazotolewa na Zahanati katika eneo lolote la Halmashauri ya Manispaa ya musoma
- (b) Shilingi za Kitanzania elfu 10,000/= (Elfu kumi tu) kwa huduma za afya zinazotolewa na kituo cha afya kilichopo ndani ya Halmashauri ya Manispaa na
- (c) Shilingi za kitanzania elfu 15,000/= (Elfu kumi na tano tu) kwa huduma zinazotolewa katika Hospitali ya Manispaa /Teule.

**Kiwango
cha
Mchango au
Ada ya
Mwanacha
ma**

**Muda wa
Uanachama**

**Malipo ya Papo
kwa Papo**